

Aile Planlaması, Önemi ve Doğurganlığın Düzenlenmesi

Özge ÖZEL¹

GİRİŞ

Dünya Sağlık Örgütü'ne (2023) göre 2020 yılında her gün ortalama 800 kadın hamilelik ve doğumla ilgili önlenebilir nedenlerden dolayı ölmüştür. Bu oran neredeyse her iki dakikada bir anne ölümüne denk gelmektedir. Her ne kadar 2000 ile 2020 yılları arasında anne ölüm oranı (canlı doğumdaki anne ölüm sayısı) dünya genelinde %34 oranında düşmüş olsa da 2020 yılındaki önlenebilir anne ölüm oranları hala çok fazladır. Kayıtlara göre 2020'de 287000 kadın doğum sırasında ve sonrasında ölmüştür.

2020 yılındaki bu anne ölümlerinin %95'i düşük ve orta gelirli ülkelerde meydana gelmiştir (DSÖ, 2023). Afrika ve Güney Asya'daki ülkeler 253000 anne ölümü ile bu oranların %87'sini oluşturmaktadır. Afrika tek başına 202000 anne ölümü ile bu oranların %70'ine sahipken maalesef dünyadaki en yüksek anne ölüm oranına sahiptir. Onu 47000 anne ölümü ile 2020 yılı anne ölümü oranının %16'sına sahip olan Güney Asya takip etmektedir. Türkiye'de ise TÜİK'e (2022) göre 2010 ile 2018 yılları arasında anne ölüm oranı yüz binde 16,7'den 13,6'ya düşmüştür.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ozgeozel@mehmetakif.edu.tr

(testis toplar damarlarının genişlemesi), kabakulağa bağlı testis iltihabı ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve komplikasyonlar nedeniyle gözlenebilir.

KAYNAKLAR

- Adalı, E., Yıldızhan, R., & Ataman, O. (2008). Acil kontrasepsiyon. *Van Tıp Dergisi*, 15(1), 34-39.
- Çoban, İ. (2016). Aile planlaması ve evrimi (Yayın No. 423107) [Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi]. YÖK. <https://tez.yok.gov.tr>.
- Dirican, R., & Bilgel, N. (1993). Halk Sağlığı (Toplum Hekimliği), Uludağ Üniversitesi Basımevi, 2. Baskı, Bursa, 361-376.
- Doğan, M. (2011). Türkiye'de uygulanan nüfus politikalarına genel bakış. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (23), 293-307.
- Doğanay, H. (1997). Türkiye Beşerî Coğrafyası, Milli eğitim Bakanlığı Yayınları: 2982, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 877, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- DSÖ. (2023). Dünya Sağlık Örgütü. <https://www.who.int/>. Erişim tarihi: 27.02.2023.
- Fayzullin, A., Bakulina, A., Mikaelyan, K., Shekhter, A., & Guller, A. (2021). Implantable drug delivery systems and foreign body reaction: traversing the current clinical landscape. *Bioengineering*, 8(12), 205.
- Önder, Ö. R. (2011). Aile planlaması, önemi ve doğurganlığın düzenlenmesi. *Anne Çocuk Sağlığı ve İlk Yardım* (7. Baskı, s. 41-71) içinde. Nobel Yayınevi.
- Tolera, M., Abate, D., Dheresa, M., & Marami, D. (2018). Bacterial nosocomial infections and antimicrobial susceptibility pattern among patients admitted at Hiwot Fana Specialized University Hospital, Eastern Ethiopia. *Advances in medicine*, 2018.
- TÜİK. (2022). Türkiye İstatistik Kurumu. <https://data.tuik.gov.tr/>. Erişim tarihi: 15.02.2023.
- UNFPA (2023). United Nations Population Fund. <https://www.unfpa.org/>. Erişim tarihi: 03.02.2023.
- Yücel, M. (2005). Kadın Sağlığı Hastalıkları ve Aile Planlaması. *Palme Yayıncılık, Ankara*.